

265 på Lever mister jobben

Lever stänger fabriken i Nyköping nästa sommar. Alla 265 anställda mister då sina arbeten.

Foto: CALINGE LINDBERG

Hela fabriken i Nyköping ska stängas

Lever AB i Nyköping stänger fabriken nästa sommar. 265 anställda mister sina jobb.

Nyheten slog ned som en bomb bland personalen på måndagens eftermiddag.

Hittills har fabriken gått med vinst, men nu behövs investeringar för 55 miljoner för att hänga med i utvecklingen på tvättmedelsmarknaden.

– Nyköpings hemmamarknad är för liten för att bära

de investeringar i ny teknologi som behövs, säger Levers direktör Niels Peder Bobek.

– De stora pojkarna i Bryssel har lagt kartan på bordet och tyckt att vi ligger för långt bort, säger facket's Elisabeth Markström.

Lever ska bygga upp ett storlager i södra Sverige och ha kvar huvudkontoret i Stockholm, men bara 20–30 kan erbjudas jobb där.

– Sidan 6

Slutet nära för Lever – lägger ner nästa år

265 anställda fick chockbesked

NYKÖPING (SN):
Lever i Nyköping lägger ner nästa sommar.

Beskedet slog ner som en bomb bland de 265 anställda kl 14 på måndagen.

– För att klara konkurrensen behövs en helt ny teknologi och Nyköpingsfabriken har för liten hemmamarknad för att detta ska vara lönsamt, säger Levers direktör Niels Peder Bobek.

Enligt Levers företagsledning är det konsumenternas nya köpvanor som ligger bakom problemen för Nyköpingsfabriken.

– Vi har upplevt en dramatisk förändring i folks köpva-

nor. Tidigare fanns bara konventionella pulvermedel. Idag finns hur många varianter som helst, förklarar Niels Peder Bobek.

En internationellt sett liten fabrik har ingen chans att hänga med i den allt snabbare utvecklingen. Investeringarna skulle bli för stora.

Aldrig förlust

– Bara för att hänga med i utvecklingen mot än mer koncentrerade tvättmedel skulle vi behöva investera uppåt 55 miljoner i Nyköping, förklarar Niels Peder Bobek.

Hittills har fabriken aldrig visat upp någon förlust. Men nästa år ser oroande ut, anser företagsledningen.

Sammanlagt tillverkas 57 000 ton i Nyköping i år – Via, Via Micro, Sulf Balans, Comfort samt disk- och rengöringsmedel. Nästa år beräknades produktionen sjunka till 40 000 ton.

Tanken att bygga ut i Nyköping och satsa på export har övergivits. Företagsledningen anser att de långa transporter-na skulle äta upp eventuell vinst.

Bara import

I stället för att satsa på Nyköping kommer nu Lever att importera hela sitt sortiment från sina andra fabriker i andra länder.

De 265 anställda, 180 LO-anställda och 85 tjänstemän, kan

inte räkna med att få fortsatt jobb inom Lever.

– Nej, vi är inte alltför optimistiska om det, menar Niels Peder Bobek.

Visserligen kommer Lever att bygga upp ett storlager någonstans i södra Sverige och marknads- och säljorganisationen i Stockholm blir kvar.

Men det blir inte många som kan få jobb där.

– Jag kan tänka mig 20–30 personer, uppskattar Niels Peder Bobek.

Pension och vederlag

Samtidigt lovar Lever göra allt man kan för att lindra effekterna av nedläggningen.

– Vi har t ex förtidspension,

avgångsvederlag, vi kan ge bi drag till omskolning. Allt detta ska givetvis undersökas, säger Niels Peder Bobek.

Något formellt beslut om nedläggning har inte tagits. Lever har inte heller lagt några formella varsel.

Först ska ledningen och de fackliga organisationerna förhandla. Därefter blir det Lever AB:s styrelse som ska ta ställning, troligen i december.

Men allt talar för nedläggning. Det är nämligen Levers egen utredning som nu lett till beskedet att företaget överväger att lägga ner i Nyköping.

HÅKAN JOHANSSON

– Nyköpingsfabriken har för liten hemmamarknad för att kunna bli lönsam, förklarar Levers VD Niels Peder Bobek.

Foto: CALINGE LINDBERG

”Vi tar självklart strid”

NYKÖPING (SN):

– Det är de stora pojkarna i Bryssel som lagt kartan på bordet och tyckt att vi ligger för långt bort.

Det säger Elisebeth Markström, Fabriks ordförande på Lever.

Hon har inte stora förhoppningar om att kunna stoppa nedläggningen.

– Vi kommer självklart att ta strid, för vi tror att det går att överleva med en produktion inriktad på Norden. Och fick vi exportera som vi ville, kunde vi till och med klara oss bra, hävdar Elisebeth Markström.

Nu lägger Lever själv hinder i vägen för export till t ex Sovjet, eftersom man äger en fabrik i Polen och vill skydda den. Samma sak med England, dit Nyköping kunnat exportera men där Lever numera byggt upp egen produktionskapacitet.

Inte helt oväntat

För Elisebeth Markström, och många med henne, kommer inte beskedet om nedläggning helt oväntat.

– Nej, vi har sett hur investeringarna sjunkit under senare år till förmån för importen, förklarar hon.

Samtidigt vill Elisebeth Markström understryka att Nyköpingsfabriken inte är något egentligt problem idag.

– Vi har faktiskt aldrig uppvisat några förlustsiffror, säger hon.

I stället handlar det om en långsiktig strategi, där Lever centralt låtit Nyköpingsfabriken leva så länge det inte kostat något.

Ingen investering

– De talar om trender – men de har de ju själva skapat och kunde alltså investerat i god tid, om de velat, menar Elisebeth Markström.

Då hade också produktions-siffrorna sett helt annorlunda ut, anser man från fackligt håll.

Lever har gott rykte om sig att vara en bra arbetsgivare. Det har lett till att många stannat kvar genom åren. Anställningstider på 30 år är inte så ovanliga.

Elisabeth Markström tror också att Lever tar sitt ansvar även i den här situationen.

– Ja, de kommer säkert att vara beredda att lägga en stor slant, tror hon.

HÅKAN JOHANSSON

– Vi förstod att det gick sämre, men det kom som en överraskning att det tippade helt, säger Fabriks ordförande Elisebeth Markström. Foto: CALINGE LINDBERG

”Visste absolut ingenting”

NYKÖPING (SN):

– Det här var det värsta som kunde hända!

Erland Fernlund, 63 år, har jobbat i 37 år på Sunlight/Lever i Nyköping. Nu tappar han jobbet – ett par år före pensioneringen.

– Men jag tänker kämpa. Jag vill arbeta och vill inte alls gå i någon förtidspension, säger han.

För Erland Fernlund och de flesta av de 265 anställda kom beskedet om nedläggning som en blixtnedslag från klar himmel.

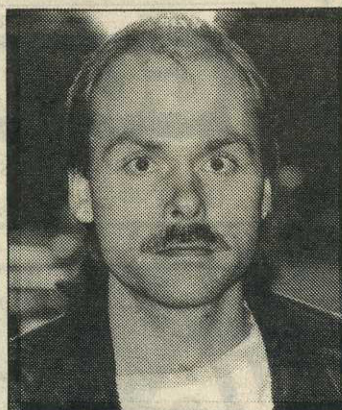
– Jag visste ingenting, absolut ingenting, deklarerar han.

Stefan Andersson har jobbat sex år på företaget.

– Man har ju hört lite rykten och märkt att investeringarna nästan försvunnit, men nedläggning... säger han.

– Jag ska kämpa, deklarerar Erland Fernlund.

– Jag kan inte räkna med nytt jobb här i stan, tror Stefan Andersson.

Stefan Andersson tror inte att det går att påverka nedläggningen.

– Nej, det här är ju en jättekoncern, menar han.

Att få nytt jobb i Nyköping tror Stefan Andersson inte på.

– Det blir väl att flytta, befara han.

HÅKAN JOHANSSON

Fakta om Lever

Lever AB ingår i multinationella Unilever-koncernen, som är en av världens största leverantörer av livsmedel, drycker, rengöringsmedel, tvål och kosmetika.

Totalt har Unilever ungefär 300 000 anställda i 75 länder. Första halvåret i år uppvisades en vinst på 9 miljarder, ungefär lika mycket som året innan.

I Sverige har Unilever 3 000 anställda och omsatte förra året 5 miljarder.

Lever AB har 320 anställda och omsatte 600 miljoner kr förra året.

I Nyköping etablerade sig AB Sunlight – som företaget då hette – 1923, och året därpå startade själva tillverkningen. Sunlight tvål, Vim skurpulver och Lux tvålflingor förutom ett par olika tvättmedel var produktionen. En tid tillverkades också tandkräm i Nyköping.

Som mest hade Sunlight över 500 anställda, men de senaste årtiondena krymptes produktionen, och då även antalet anställda. Både tandkräms- och tvåll tillverkningen flyttades till fabriker utomlands.

När fabriken läggs ned i sommar, försvinner den sista stora tvättmedelsfabriken i Sverige. Lever förlägger då tillverkningen till Frankrike och England.